

Сайтът **desebg.com** препечатва Обръщение на Андрей Мовчан, един най-успешните руски финансист и инвестиционен консултант, по повод войната на Путиновия режим в Украйна. Мовчан е бил директор на програмата „Икономическа политика“ на Център „Карнеги“ в Москва и консултант на различни финансови организации в чужбина. Основател е на компанията за управление на инвестиции Movchan's Group. През 2020 г. финансистът напуска Русия и се установява в Лондон. В обръщението си, което е поместено в профила му във Фейсбук, той назовава истини, които Кремълската цензура не би допуснала в Русия и за които би получил затвор. Обръщението му е публикувано в България най-напред в сайта [Faktor.bg](https://faktor.bg). Преводът е на Красимир Лозанов.

Приятели мои от Русия, вие, които още не сте напуснали страната или сте решили да не заминавате! Знайте, че си давам сметка в какви условия се оказахте. Върху вас, разбира се, не падат бомби и вашите деца не гинат под ударите на руската артилерия, но да живееш в свят, в който да имаш език или даже само уши да слушаш, и поради това да си заплашен от 15 години руски затвор – не е сладка работа.

Не смятам да мълча

Аз съм извън този кошмар и не смятам нито да мълча, нито засрамено да наричам

Написано от Христо Христов
Вторник, 08 Март 2022 14:01

войната "специална операция", агресора – "миротворец", гордите украинци, защитаващи свободата си – "фашисти", варварското унищожаване на жилищните квартали и гражданската инфраструктура – "точкови удари по военни обекти". На мен ми е лесно да не мълча, да не се преструвам – не е повод за гордост, – но вие не трябва да се срамувате, ако замълчите поради заплахата да бъдете физически унищожени или хвърлени в затворите.

Възхищавам се на тези, които в Русия излизат да протестират срещу войната – не съм сигурен дали и аз бих могъл като тях, ако бях с вас. Упрекват ви, че в Украйна хората излизат срещу танковете, а вие не излизате даже срещу полицейските палки; добре разбирам, че да излезеш срещу танковете е психологически даже по-лесно, защото срещу тях се излиза заедно с целия свой народ; докато в Русия, за огромно съжаление и наше недоумение, масата, както се вижда, искрено подкрепя войната и убийствата.

Защо е така, това е отделен въпрос и като цяло разбираем, но от отговора му не ни става по-леко. Затова искам да ви предупредя да не репоствате моите текстове и коментари под тях, защото руските хунвейбини могат да използват това като повод за репресии срещу вас.

Те не могат да ви забранят да ги четете – бъдете внимателни в разговорите си: вече ми разказват, че изконната руска страст към доносителство от минута на минута се изостря, все едно от гробовете са се надигнали зомбите на доносниците от 30-те години (може би недосвастиката Z надига костите им и ги връща към живот?).

Заминавайте! Напускайте тази страна, даже да нямате средствата

Надявам се скоро всичко да се промени. Да, ще ни се наложи отново да възраждаме Русия, но това е по-добрият вариант в сравнение с живеенето в тази задушаваша ни воня на шовинистична пропаганда и страх от арести, разрушаваща икономиката и увеличаваща престъпността. Не знам колко скоро това ще стане и също така не знам дали въобще ще стане, мога само да се надявам.

Но засега ще си позволя такъв един съвет: заминавайте! Напускайте тази страна, даже

Написано от Христо Христов
Вторник, 08 Март 2022 14:01

да нямате средствата, с които да си позволите десет години прилично живеене в центъра на Ню Йорк, и даже ако нямате с какво да изкарате и месец в Бат Ям (Израел): в началото на 90-те, а преди това през 80-те хората заминаваха, без да имат пари и за чаша вода; заминавайте, даже ако ви се струва, че "отново ще се размине" и че "още не е съвсем зле" – неминуемо ще стане "съвсем зле", при това съвсем неочаквано ще стане.

Заминавайте някъде, където да построите своя нов живот – не се опитвайте да вземете със себе си стария, това няма как да стане.

Заминавайте да живеете в свободен свят

Заминавайте само и само да можете свободно да говорите това, което мислите; да можете да виждате в полица на срещата ви помощник, а не заплаха; да можете да съхраните усмивката си към минувачите на улицата; да изучите децата си в училища, в които няма „политинформация“ и „петминутни уроци“ по ненавист, но затова пък ще имат уроци по толерантност; заминавайте да живеете в свободен свят, в който ще можете когато поискате да излетите или отпътувате просто така за някоя съседна страна.

Заминавайте в крайна сметка и заради това, някаква частица от истинската Русия все пак да остане жива; да я пренесете със себе си и да не позволите тя да изтлее в концлагерите, да бъде убита на фронта или мозъка ѝ да бъде унищожен от телевизора.

Не вярвайте на пропагандата.

Режимът в Русия и руските хора са две различни неща

Не вярвайте на пропагандата – светът не е започнал да мрази, преследва или презира руснаците. Аз самият виждам и чувам в Европа, Англия, Америка думи на подкрепа, жестове на добра воля, стремеж да се помогне, разбирането, че хората и режимът –

това са съвсем различни неща.

Да, има и ще има отделни случаи на тормоз и конфронтация, можем да ги разберем – но на едно по-високо организационно ниво те не се прощават и категорично се стопират. Това не трябва да го бъркате със санкциите против общоизвестните апологети и привърженици (а и спонсори) на путинския режим, с ограниченията, въведени срещу руските институти, особено срещу тези, които открито подкрепят агресията. Тук никой тези неща не ги бърка.

И да, днес развитите страни правят много за това да бъде спряна путинската агресия – и много от това, което правят, е неефективно, не докрай обмислено и даже удря по невиновните; и да – от това страдат в голяма степен именно тези руснаци, които искат да напуснат страната и/или да бъдат опозиция на режима.

Вярно е, че много от това се прави само за фасон – политиците си имат своите проблеми, които за тях са по-важни от всичко друго, и нивото им често пъти е ограничено, и популизмът често е преди стратегията. Тук за това много и открито се говори (тук може наистина много и открито да се говори, колкото и това да не ви се вярва), и ситуацията ще се променя.

Западът бе неподготвен за такава степен варварство на Кремъл

Западът въобще се оказа неподготвен за такава степен на варварство от страна на Кремъл и голяма част от действията все още носят следите на шока. Но това ще се промени съвсем скоро, в близките седмици. Западът като цяло е зле подготвен за такива предизвикателства, но много бързо умее да се пренастройва и да дава мощен отпор на заплахите.

Грешките от типа на ограниченията за депозитите на руснаците (освен тези руснаци, които са под санкции) или спирането на банковите карти зад граница, ще бъдат поправени (ако не беше местата бюрокрация, бих добавил – скоро, но няма да го казвам).

Между другото, сложно е да си представите ролята на руснаците, живеещи сега зад граница, по отношение на украинците. Тук е разгърната гигантска дейност за подпомагане на бежанците, за закупуване и изпращане в Украйна на стоки от първа необходимост, лекарства, изпращане на медицински екипи, евакуация на хора.

Работят стотици фондове и хиляди екипи от цял свят, десетки хиляди европейци зарязаха всичко свое и се хвърлиха да помагат на хората, които загубиха домовете си, средствата си за съществуване, и много често – своите близки, в тази месомелачка, която пусна в ход онзи манияк. Сред помагачите има много рускоезични, хора с руски паспорти, и те помагат не само с ръцете си, но и с парите си.

Разделението е между човеците и нечовеците

Фронтвата линия разделя не руснаци от украинци, а човеците от нечовеците; руските хора сега със сърцата си и/или с действията си са с Украйна. Аз не казвам, че в Украйна всичко беше идеално; ще свърши войната и пред страната ще се изправят отново всички онези въпроси, които стояха за решаване и преди това: какво да се прави с Изтока, как да се процедира с желанието на рускоезичното население за връзка с Русия (да, вече с друга Русия, не с Русията на Путин, разбира се), как да бъдат построени отношенията между отделните региони, как да не се нарушат интересите и да се съблюдава някакъв баланс на силите в обезпечаване на националната безопасност, как да бъде развивана икономика, а не олигархат, и много други.

Но сега не е време за тези въпроси: време е да бъде подкрепена една страна, нападната от подъл, жесток и силен враг, да бъде подкрепена еднозначно, без никакви уговорки. И само тези, които сега разбират за какво иде реч, ще имат моралното право да задават тези въпроси после, след войната.

Надежда има

Написано от Христо Христов
Вторник, 08 Март 2022 14:01

Ние не знаем какво ни чака занапред. Засега, уви, не се вижда никаква светлина в края на тунела, и аз не мога да обещаю нищо, нито на украинците, нито на руснаците, освен кръв, мъка и сълзи. Но искам да ви напомня нещо – аз съм евреин. Евреите са чакали своята страна 2000 години, и когато я дочакали, те, със своята пот и кръв, са напоили всеки камък от тази земя, за да я съхранят.

Държавният химн на Израел се нарича Атиква – Надежда. Надежда има. Има я в Украйна, която именно сега се създава като велика нация; има я и в Русия – в истинската Русия, в която се цени мира и сътрудничеството, свободата на мисълта и думите, различията и прогреса, а не плесенясалите легенди за славно минало, за тежкия юмрук и лидера, страхуващ се заради един вирус да седне на по-близо от 30 метра от който и да е свой посетител. Да се надяваме.